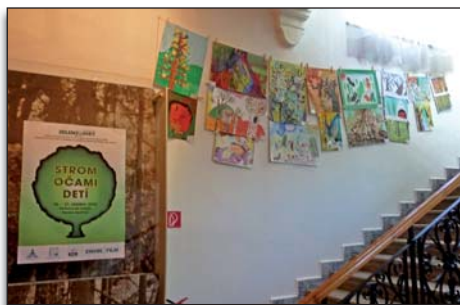

Týždeň stromov v Banskej Bystrici

20. október je vyhlásený za Stredoeurópsky deň stromov, preto pri tejto príležitosti pripravili pracovníci Slovenskej agentúry životného prostredia so sídlom v Banskej Bystrici v dňoch 15. až 20. októbra celotýždňové podujatie pod názvom Týždeň stromov. Týždeň stromov – to boli charakterom rozmanité aktivity pre žiakov aj študentov, prepojené spoločným cieľom – zvýšiť ich environmentálne povedomie. Konkrétne u žiakov zlepšiť vedomosti o lesných porastoch v okolí Banskej Bystrice a živočíchoch, ktoré tu žijú, viesť ich k tomu, aby si uvedomili význam lesov pre náš život a okolitú prírodu chránili. Cieľom podujatia pre vysokoškolských študentov bolo zapojiť ich do zveľaďovania bezprostredného okolia svojej fakulty výsadbou zelene a následnou starostlivosťou o ňu.

Týždeň stromov odštartovala už 10. októbra výstava
Zelený svet – Strom očami detí

Tvorivé dielne v Tihányiovskom kaštieli

Lesná pedagogika sa musela konať pre nepriaznivé
počasie v triedach

O Zelený univerzitný park prejavili záujem aj médiá

Podujatie v areáli FPVaMV UMB oficiálne otvorili
dekan fakulty prof. PhDr. Ján Koper, PhD. a riaditeľ pre
stratégiu a projekty SAŽP Ing. Jozef Kuchta, PhD.

Lopaty sa chytili nielen študenti

Projekt úpravy voľnej plochy vypracovala a predstavila
záhradná architektka Ing. Mária Sklenárová zo SAŽP

Študenti vyčistili okolie fakulty od odpadkov

Myšlienka Dňa stromov nie je nová

Myšlienka „Dňa stromov“ vznikla už v 19. storočí v americkom štáte Nebraska a jej iniciátorom bol J. Sterling Morton – novinár, ktorý sa vo svojich článkoch venoval najmä poľnohospodárstvu a prírode. Informácie o tom, že stromy zlepšujú klímu a pôdne vlastnosti, šírili prostredníctvom novin a medzi širokou verejnosť. Nezostal však len pri písaní článkov.

4. januára 1872 navrhol zorganizovať „deň stromov“, do ktorého sa mohol zapojiť každý, kto mal chuť vysadiť stromčeky vo svojom okolí. V rámci tejto akcie bolo vysadených v štáte Nebraska viac ako 1 milión stromov. Postupne sa myšlienka Dňa stromu rozšírila do celého sveta a v stredoeurópskych krajinách bol za dátum Stredoeurópskeho dňa stromov stanovený 20. október. Kiež by sa aj u nás podarilo vysadiť takéto množstvo stromov!

Premietanie a tvorivé dielne

V snahe dostať sa čím bližšie k žiakom a študentom, sa spojila Slovenská agentúra životného prostredia s ďalšími organizáciami z Banskej Bystrice – Stredoslovenským múzeom Banská Bystrica, Mestskými lesmi Banská Bystrica a neziskovou organizáciou EnviroFuture.

V spolupráci so Stredoslovenským múzeom Banská Bystrica pripravila v priestoroch Tihányiovského kaštieľa v Radvani pre predškôľakov z materských škôl a žiakov základných škôl z okolitých sídlisk Fončorda a Radvan premietanie dokumentárnych filmov s tematikou lesov. Ponuku obohatili pracovníci Tihányiovského kaštieľa tvorivými dielnami, v rámci ktorých mali žiaci možnosť z prírodných materiálov si vlastnoručne zhotoviť upomienkové predmety. Výber filmov a téma tvorivých dielní boli prispôbené veku detí. Napríklad pre predškôľakov pripravili poznávanie stromov na základe ich listov, následne deti dostali na papier vytičené odtlačky listov, ktoré vyfarbili, identifikovali, z ktorého stromu je ten-ktorý list, odtlačky vystihli a vytvorili z nich akýsi náhrdelník.

Súčasťou Týždňa stromov bola v Tihányiovskom kaštieli inštalovaná výstava Zelený svet – Strom očami detí. Išlo o výber výtvarných prác z medzinárodnej výtvarnej súťaže Zelený svet s tematikou stromov, ktorú si mohol každý návštevník kaštieľa pozrieť v októbri 2012.

Lesná pedagogika

SAŽP v spolupráci s Mestskými lesmi Banská Bystrica pripravila pre žiakov základných škôl na ulici Sitnianska a Pieninská tzv. Lesnú pedagogiku – poznávanie stromov a rastlín priamo v lese. Žiaľ, kvôli nepriaznivému počasiu sa táto aktivita musela konať v triedach. Napriek tomu voľná forma vyučovania žiakov aj učiteľov zaujala a vyjadrili vieru, že nabudúce to určite vyjde v prírode. Pracovník Mestských lesov Banská Bystrica priniesol do tried vetvičky rozličných stromov a kríkov, najčastejšie sa vyskytujúcich v našom okolí, parohy z jeleňa, srnca a roh z muflóna. Všetky pomôcky po vysvetlení dal kolovať pomedzi žiakov, na konci nasledovalo vždy zhrnutie a zopakovanie získaných poznatkov.

ných vedomostí. Vysvetľovanie dopĺňali zaujímavé zážitky „lesáka“ z pobytov v horách. Žiaci sa mohli pýtať na všetko, čo ich v súvislosti so životom v lese zaujímalo a otázok bolo veru „neúčerom“.

Zelený univerzitný park

V piatok 19. októbra dopoludnia pokračoval Týždeň stromov podujatím pre vysokoškolských študentov. Zelený univerzitný park oficiálne otvorili za Fakulty politických vied

a medzinárodných vzťahov UMB prof. PhDr. Ján Koper, PhD. a za Slovenskú agentúru životného prostredia Ing. Jozef Kuchta, PhD. Odborná pracovníčka SAŽP Ing. Mária Sklenárová vypracovala štúdiu architektonicko-sadovnickej úpravy okolia FPVaMV UMB, ktorú predstavila vedeniu fakulty a jej študentom, pričom študenti vysadili morušu bielu ako symbolický základ budúceho fakultného parku. Do skrášlenia okolia fakulty sa študenti aktívne zapojili vy-

čistením jej zelených plôch od odpadkov.

O Týždni stromov sa živo diskutovalo aj v sobotu ráno v rádiu Regina počas relácie Halabala, ktorá je určená deťom a moderujú ju deti. Ako hosť sa jej zúčastnila za SAŽP Ing. Alica Kučerová. Témou relácie boli – ako inak, stromy. SAŽP do relácie prispela kvízovou otázkou a cenou pre víťaza.

PaedDr. Iveta Lanáková

Slovenská agentúra životného prostredia

Účastníci Zeleného univerzitného parku

138-ročný platan z Komjatíc Stromom roka 2012

Víťazom ankety Strom roka 2012 sa na Slovensku stal strom s obvodom kmeňa 930 cm – platan javorolistý z Komjatíc (okres Nové Zámky), ktorý získal 2 296 hlasov. Bude reprezentovať Slovensko v súťaži Európsky strom roka. Na 2. mieste s počtom hlasov 2152 sa umiestnila lipa malolistá z Opinej (okres Košice). Tretie miesto patrí orechu čiernemu zo Serede, ktorého od strieborného miesta delí 6 hlasov.

Poslaním ankety, ktorej desiaty ročník vyhlásila Nadácia Ekopolis, je upozorniť na staré, vzácne či ohrozené stromy a vzbudiť záujem ľudí o životné prostredie. Patrónom 10. ročníka ankety bol spevák Peter Lipa.

Víťazný platan získal odmenu v podobe dendrologického posudku od ISA Slovensko a finančný príspevok na ošetrovanie vo výške 333 eur. Stromy, ktoré sa v ankete umiestnili na 2. a 3. mieste, rovnako získali peňažnú

sumu 333 eur, ktorá môže byť použitá na ich ošetrovanie alebo úpravu okolia.

Príbeh víťazného stromu

Platan javorolistý (*Platanus hispanica*), Komjatice – Komjatický park (okres Nové Zámky), vek: 138 rokov, obvod kmeňa: 930 cm, výška: 28 m

Komjatický platan je údajne najhrubší strom na Slovensku a jeden zo siedmich najväčších zástupcov

flóry v Európe. Kedysi bol súčasťou areálu pri kaštieli, letnom sídle Grassalkovičovcov. Ten však bol zničený počas druhej svetovej vojny. Platan je najvýznamnejšou časťou prírodného dedičstva Komjatíc. Kvôli svojej grandióznosti je častým maliarskym námetom. Maľovaný obraz časti stromu v životnej veľkosti zdobí aj vstupné priestory základnej školy.

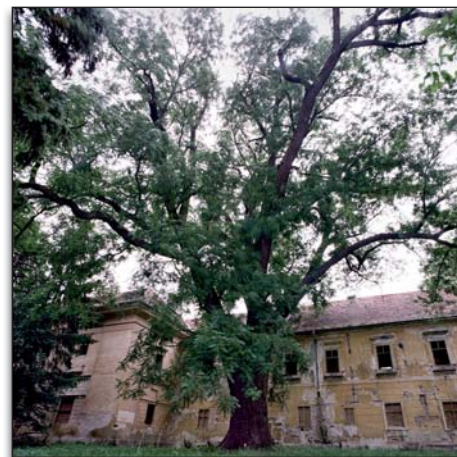
Zdroj: Ekopolis

Víťaz ankety Strom roka platan javorolistý z Komjatíc

Na druhom mieste sa umiestnila lipa z Opinej

Tretie miesto obsadil orech čierny zo zámockého parku v Seredi